

РÆСТДЗИНАД

Газет цæуын райдыдта 1923 азы 14 мартыйы – газета издаётся с 14 марта 1923 года

2026 азы 4 апрель – хуымгæнæны мæйы 4 бон, сабат

Аргъ 10 сомы

www.rastdzinad.ru
vk.com/club217633221
t.me/gazetarastdzinad1923

Партион архайд

Рагагъоммæ хъæлæскæнынад

УФ-ы Паддзахадон Думæйы депутат ТАЙМАЗ-ТЫ Артур политикон парти «Иугонд Уæрæсæ»-йы рагагъоммæ хъæлæскæнынады архайнаен документтæ барвыста (æвзæрстыты агъоммæ хъæлæскæнынады чи архайдзæн, Таймазы-фырт у æртыккаг ахам адæймаг).

«Иугонд Уæрæсæ»-йы номæй Паддзахадон Думæмæ сентябры саразинаг æвзæрстыты чи архайдзæн, рагагъоммæ хъæлæскæнынады бæрæггæнæнтæм гæсгæ, парти уыцы кандидатты сбæлвырд кæндзæн. Паддзахадон Думæйы ныры депутат Таймаз-

гацау чи равзары æмæ æвзæрдзæтæн хæдбарæй кандидатты номхыгъд саразыны бар чи дæтты, «Иугонд Уæрæсæ» у бæстæйы иунаг ахам политикон парти. 2009 азæй фæстæмæ рагагъоммæ хъæлæскæнынады архайд нымæд у партиейæ æппæт кандидаттæн æнæмæнг æххæстгæнæнæг фæткыл.

Нæ регионы территори-иыл регистрационд æппæт æвзæрдзæтæн ис «Иугонд Уæрæсæ»-йы рагагъоммæ хъæлæскæнынады архайны бар. Хъæлæскæнынад ацæудзæн электрон уагæй, бæрæггæнæнтæ раст сты æви нæ, уый та «Госуслуги»-йы фæрцы сбæлвырд кæндзысты.

Кандидатты бавдисыны æмгъуыд ахæсдзæн ацы мæйы кæронмæ. Æвзæрдзæтæн регистраци кæндзысты 20 апрелæй 29 майы онг, рагагъоммæ хъæлæскæнынад та цæудзæн 25 майæ 31 маймæ.

Уæ зæрдыл уын лæууын кæнæм: æппæтадæмон æргом хъæлæскæнынады фæрцы æппæт къæпхæнты депутаттæм кандидатты иудадзыг ра-

САНАТЫ Альбинæ

Фыццагкласонтæ

Сывæллæтты нымæц у алыхуызон

Зындгонд куыд у, афтæмæй фыццагкласонты скъолама дæттыны хуыддаг райдыдта 1 апрелæй, ахæсдзæн 30 июнмæ, дыккаг уыдæн – 5 сентябры. Курдиат онлайн-хуызы бадæтгæн ис «Паддзахадон лæггæдтæ»-йы порталы.

вæрдæр дзыллон фæзынд схонæн нæй. «Ныртæккæ уæддæр уавæр фæнывылдæр ис, рахастæуыд ног скъолатæ аразыны уынаффæ. Афтæмæй фылдæр

ны скъолайы бакоммæ фæззæдзæ райдыдта. Æппæт уыцы хуыддæгтæ конд цæуыныц, цæмæй фылдæр ахуырдаути-мæ скъолатæ равдæлон

Ахуырад æмæ наукæйы ведомствæйы разамонæг Алыбегты Эллæ куыд фæбæрæг кодта, афтæмæй ахуырадон куыддæтты сывæллæтты нымæц алыхуызон у. Зæгъæм, фыццагкласонты ныййардзæтæ æппæты фылдæр курдиаттæ балæвæрдтой «Интеллект», «Эрудит» æмæ «Диалог»-мæ. Уыдон æрбынæттон сты ног микрорайонты.

Уым ныртæккæ сæрæнæй аразынд цæрæн комплекстæ, дзæвгар дзы ис бирæсывæллонджын бионтæ. Раздæр адæймагмæ афтæ каст, æмæ

хуыддаг æппæт удæнцойдзинæдтимæ баст у, ома, æххæст кусгæ бон, бирæ алыхуызон кьордтæ, секцитæ, уæдæ хæринады фарстайыл дæр дзæбæх бакуыстой. Алыбегты Эллæ куыд зæгъы, афтæмæй ныртæккæ уыдæттæ ахуыры фадæттæ баст не сты, фæлæ микрорайон тагъд кæй рæзы, уый сывæллæтты нымæц æвдисы.

Министры хуыдымæ гæсгæ, афтæ дæр рауайы, æмæ ахуыргæнæг вæййы дæсны, сабиты уарзы æмæ йæм ралæууынд рады, фæлæ уый ца-

ахуырдаути-мæ скъолатæ равдæлон уыдзысты, – загъта ахуырады ведомствæйы хицау. «Диалог»-мæ хæстæг арæст цæуы ног скъола, сцæттæ уыдзæн 2027 азы. Арæстæды фæстæ ахуырдаути-мæ уырдæм бацæудзысты. Алыбегты Эллæ куыд радзырдта, афтæмæй уыцы ног скъола уыдзæн æппæты нырыкондæр, йе 'ддаг бакаст дæр бæрæггонд у, уыдзæн дзы 4 спортивон залы, егъау æмбырдтæ-аразæн зал, æндæр фадæттæ. Уæдæ 500 бынати-мæ скъолайы арæстæд та «Ног горæт»-ы микрорайо-

Нæ уацхæссæг

Геолоджы бон

Дæсны специалисттæ – куыстад æмæ ахуырады

Апрелы фыццаг хуыцаубоны геологон наукæтæ æмæ дæсныадыл хæст адам бæрæг канынц сæ профессионал бæрæгбон – Геолоджы бон. Ацы аз у юбилейон, æххæст ыл кæны 60 азы.

Кæддæры нæргæ Садоны здый-цины комбинат, Зджыд æмæ Садоны æрзæткæхæнтæ ныр æмьрæй лæууынд, уый хыгъд архайд нæ бамынæг республикæйы доломиты куыстгæнæг организациятæ, «Кавдоломит», «Хуырыссæн завод Прогресс», «Доломит», «Гæналдон-Г» æмæ «Феникс Стоун Алани»-йы. Абоны зын экономикон уавæрты дæр сæ рауагъд продукцийы хæрхæдзæдзæнæмæ фау æрхæссæн нæй, фыццагау, ирыстойнаг доломит канд Уæрæсейы нæ, фæлæ дунейы дæр хуыздæртæй иуыл нымæд у. Геологты профессионал бæрæгбон ацы аз дæр 5 апрелы бæрæг кæндзысты, къабазмæ бар чи дары, уыдон, семæ, Цæгат Кавказы хæххон-металлургон институты ахуыргæнджытæ æмæ студенттæ. Уæлдæр ахуыргæнджытæ æмæ се 'мкурсонтæн, стæй рахызыты брейрингæй хъæстмæ. Фондз командæйы уæнтæ уыдысты ацы уæлдæр ахуыргæнджытæ фондз курсы студенттæ, алы командæйы дæр архайдта фондз адæймаджы. Хъазты сæйраг темæ уыдысты равзæрст дæсныадимæ

нынц æрвылаз дæр. Ацы хатт йæ архайджытæ уыдысты хæххон-геологон факультеты æппæт кур-

баст фарстатæ. Командæтæ равдыстой хорз зорындзинæдтæ, фæуæлахиз та хæлардзинад.

кодтой йæ сарæзты 85 азы юбилей. Студенттæн специалитет райсынæн æнæхъæн Цæгат Кавказы æрмæст ам ис фадат, хæстæгдæр ахам кафедрæ ис Ростовы, фæлæ уым дæр цæттæ канынц æрмæст бакалаврты. Бæрæгбон агъоммæ институты музейы ащдæ Геолоджы бон кæдæн мадзал, бæрæг та йæ кæ-

сыты студенттæ. Бæрæгбон арфæтæ ракодтой институты ахуыргæнджытæ æмæ се 'мкурсонтæн, стæй рахызыты брейрингæй хъæстмæ. Фондз командæйы уæнтæ уыдысты ацы уæлдæр ахуыргæнджытæ фондз курсы студенттæ, алы командæйы дæр архайдта фондз адæймаджы. Хъазты сæйраг темæ уыдысты равзæрст дæсныадимæ

ХУЫБИАТЫ Ларисæ

Æнæниздзинад хъæхъæнынад

Раззагдæр медицинон технологиты фæрцы...

Хæстæгдæр бонты Дзæуджыхъæуы клиникæ «МЕГА»-йы специалисттæ æххæст канын райдайдысты, абоны онг æрмæстдæр Мæскуы æмæ æндæр центрон медицинон куыстæтты кæй арæзтой, уыцы урологон операциятæ.

Сусæггаг нæу, абоны тыхст æмæ зын царды æууæлæтæ комкоммæ кæй ахадынц адæймаджы æнæниздзинадыл, уый. Уæлдæйдæр та, азтæ куы рацæуы, уæд арæх алыхуызон нызтæ тыхсын канын райдайынц адæймаджы. Кæй зæгъын æй хъæуы, уый хауы нæлгоймаджы æнæниздзинадмæ дæр. Специалисттæ куыд зæгъынц, афтæмæй Ирыстони нæлгоймагты 'хсæн арæх сты урологон нызтæ. Æмæ кæд сæ кой рæгъмæ арæх нæ рахастæуы, уæддæр сæвзæргæ уавæр домы, цæмæй тыхст адæймаг райса хъæугæ медицинон æх-хуыс, уымæ йæ дæрд горæттæм цæуын ма бахъæуа, фæлæ Дзæуджыхъæуы ссара дæсны дохтырты...

МАЛИКЫТЫ Ибрагим æмæ Нариман ГАДЖИЕВ операцийы рæстæг

Æппæт уыдæттæ зæрдыл даргæйæ, медицинон клиникæтæй иу – «МЕГА»-йы разамынд фадæттæ сарæзта, цæмæй æппæты нырыкондæр технологиты бындурыл урологон операциятæ райдайой канын ацы кусæндон дæр. Æмæ ныр æппæтдæр – техникон гæнæнтæ, специалистты дæсныдзинад – цæттæ у. 5 апрелы клиникæйы фыццаг ахам урологон операциятæ скæндзысты «МЕГА»-йы дохтырты. Урологты европæйæг иугонды уæнг Маликыты Ибрагим, медицинон наукæты кандидат Александр Осадчинский æмæ медицинон наукæты доктор Нариман Гаджиев. Иу ныхасæй, Цæгат Кавказ дæр цæттæ у федералон клиникæты æмвæзæдыл вазыгджын урологон операциятæ раззагдæр технологиты бындурыл кæнынмæ. Уый, æнæмæнг, ахсджи хуыддаг у. Нæ дохтырты архайд рæстмæ уæд...

КАЛМАНТЫ Аслан

Дзырды фарн

Алы адæймаг дæр хъуамæ йæ царды фæнд йæхæдæг кæна.

МАМСЫРАТЫ Дæбе

Парламенты Советай

Антыстыты ратæдзæн – фæллой, æгъдау æмæ уаг

Уыд Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы Советы радон æмбырд. Амыдта йæ Парламенты Сæрдар ТУСКЪАТЫ Таймураз.

Ацы хатт Советы уæнгтæ се "мбырд ахастой Рахизфарсы районмæ, Бесленыхæумæ. Афтæмæй, æмбырды сæйраг фарста уыд "2025 азы Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы Рахизфарсы муниципалон районы муниципалон сконды фæзуаты национ проектæ æххæст кæнын, социалон-экономикон рæзты бæрæггæнæнтæ æмæ ацы азы нысантæ".

Уый фæдыл ныхас кодта районы сæргълæууæг **Мырыкаты Хъазыбег**. Куыд загъта, афтæмæй ивгъуыд аз сæ куысты сæйраг нысан уыд районы цæрджытæн, уæлдайдæр сæрмагонд æфсæддон операций архайджытæ æмæ сæ бинонтæн æххуысы мадзæлттæ аразын, адæмы царды уавæртæ хуыздæр кæнын. "Районы цæрджытæй 600 адæймаджы ныртæккæ архайдæрон сæрмагонд æфсæддон операций. Афтæдзы дæргы арвыстам 30 мин тоннайы гуманитарон æххуыс", – загъта районы разамонæг. Йæ ныхасмæ гæсгæ, ивгъуыд аз районы бюджет æххуысы хуызы райста 1,758 милаун сомы, 2024 азымæ абаргæйæ, къадыдæр. Хи æфтæмæй, уымæй размæй азымæ абаргæйæ, фæылдæр сты 95 милаун сомæй. Фæлæ уæддæр бюджет уыд кадаварджын. Афæдзы кæронмæ район æфстау æххастай хæс дары 179 милаун сомы. Хæрдзæн сæ фылдæр уыдысты социалон хæрдзтæ.

лыггонд цæуынд, ууыл. Ахуырады фарстайыл ныхас кæнгæйæ, депутат загъта, скъолаты кусæг æрыгон ахуыргæнджыты нымац районы кæй фæылдæр. Куыд хуыздæр астæуккаг ахуыргæнджытæ, афтæ Цæлычы æмæ Олгинскæйы скъолаты фæрон рамбылдтой республикæйы Сæргълæууæджы гранттæ. Районы æппæт скъолаты гæнæнтæ дæр дзуапп дæттынц ахуырады нырыккон домæнтæн.

Фæрон ацы рæстæг Парламенты Советы уæнгтæ, Рахизфарсы районы уæвгæйæ æмæ йæ социалон-экономикон рæзты бæрæггæнæнтæ ныхас кæнгæйæ, уавæр фæхуыздæр кæнынæн цы уынаффæтæ рахастой, уыдон куыд æххæстгонд æрцыдысты, уый фæдыл уыд йæ раныхас Парламенты законæвæрынад, законæвæрынад бынæттон хи уынаффæйады комитеты сæрдар **Черчесты Аслан**. Æмæ, депутат куыд бафиппайда, афтæмæй сæ фылдæр сæххæст кæнын кхуы бафтыд. "2029 азымæ æххæстгонд цæуыдысты, сæ иумæйаг аргъ 6 миллиард сомæй фылдæр кæмæн у, районы социалон-экономикон уавæр ноджы фæхуыздæр кæнынæн уыцы мадзæлттæ. Рацараздысты донуадзæнтæ æмæ донсыг-дæггæнæн хызæгты 120 километры. Зæронд 120 тæхъойыкхæуы, Раздзог æмæ Бруты арæст æрцæудзысты культурæйы хæдзæрттæ", – загъта Черчесты-фырт.

ДЕДЕКАТЫ Зæлиня

Алагыры районæй

Равзæерст фæндагæй разыйæ баззад

Хæрæрыгонæй Къадзаты Фидар йæхи уыдта арастæгæй, фæндыд æй стырдыр, егъаудæр бæстыхæйттæ аразын. Фæлæ хъысмæтмæ та æндæр фæндагтæ уыд, уый Къадзайы-фырты рахуыдта барадхæххæныны фæндагмæ, йæ размæ йын сæвæрдта адæмы æдæсдзинады сæраппонд тох кæнын хæстæ.

Афтæ загътæн ис, æмæ сæдзæ азæй фылдæр районы цæрджыты фæхæххæдæдта фыдæгæнджытæ, йæ фæндаг райдыдта милицæйы стажерæй, хсæцæ хистæр оперативон радгæсы онг. Йæхæддæг куыд фæзæгъты, афтæмæй телефонæй æрбадзурджыты уайтагъд сæ хæлæстæй базоны, йæ фæстæ кустыммæ чи æрбацыд, уыцы арыгæттæн у цæвиттонны хæссæагу.

Къадзаты Фидар куыд нымайы, афтæмæй радгæс хайады куыст у сæйрагдæр рахæцæн пæллицæйы хайады. Радгæс хайады цы хуысынæнæнæн æрбахæцæн вæййы, уый равзарынæн оперативон службæйы радгæсы æмæ слестгæнæг кворды архайд банымайæн ис æппæты ахадгæдæрыл. Къадзайы-фырт йæ службæ райдыдта милицæйы, дарддæр æй æххæст кодта

пæллицæйы, йæ бон у æппæт ахадгæ ивддзинæдтæн аргъ скæнын. Кæд æмæ отставкайы афæдзы размæ рацъд, уæддæр пæллицæйы майор хорз хуыды кæны раздæры азы фыдракæндтæ, ныры рæстæджы æргом тæссагдзинæдтæ. Раздæр куыст домдта хуымагæдæр мадзæлттæ, фæлæ кæлдæриддæр адæймаг зынардæтты йæ хæст, йæ курдиат хæссы мидхуыддæгты хайады органы кудсджытæ.

Радгæс хайады æппынæдзухæ æмгъуыстад ис рынчындонимæ, зынгирвæзты ныхмæ службæйы, прокуратурæимæ, слестгæнæн комитетимæ. Бахъæуы сæ æндæр регионæ æххуысы тыхæй æрхатын, уайтагъд уыдон дæр сæ цуры æрбалæууынд. Сæдзæ азæм Къадзаты Фидары зæрдæйы бирæ алыхуызон фыдракæндтæ баззад. Кæлдæр сæм Алагыры районы мидхуыддæгты хайады æрбацыд хæтæлдой-

наг ацæргæ нæлгоймаг, йæ ныхасмæ гæсгæ йæ хæдзæрæй адавтой рагон æрхуы аг. Иу фæлтæрæй иннæмæ йæ лæвæрдтой, фыхтой-иу дзы бæгæны.

Аг ахæссынны размæ уал давджытæ зæронд лæджы фæндагтæ, стæй ащыдысты, фæстæдæр аг ныллыгтæ кодтой æмæ йæ ауæй кодтой. Афтæ рауад, Майрæмаджы цæргæй паддзах Петры рæстæг арæст самавар куы адавтой, уый хысмæт дæр. Кæд æмæ-иу фыдракæндтæ рагом кодта Къадзаты Фидар, уæддæр ахæм зынаргъ дзуамайы сæфт сæ хицæуттыл тынг фæзынд.

Отставкайы майор куыд æрымысыд, афтæмæй раздæр милицæйы радгæс хайадымæ истой фæлтæрдджындæр кудсджыты. Ныртæккæ дæр сты иу бинонтау æнгом, кæрæдзæйы æмбарынц, законны æппæт домæнтæм лæмбæнæг æмæ бæстонæй чи кæсы, ахæм лæппутæй хайджын у радгæс хайад. Къадзаты Фидар йæ равзæерст фæндагæй разыйæ баззад, отставкайы уæвгæйæ йæ бинонийæ Зæринæимæ сæ кæстæртæ аудынц, аразынц сын царды уæддæр дæдзæндæтæ.

ГÆЗЗАТЫ Зæринæ, Алагыры районы мидхуыддæгты хайады инспектор

Æмбырд

Барадхæлдтытæй бахизынæн

Æнæниздзинад хъæххæнынады æмæ цауд фæзындытæй фæсивæды бахизыны фарстатыл кæм ныхас кодтой, Цæгат Ирыстоны медицинон колледжы уыд «Æнæниз аз – æнæниз бæстæ»-йы темæйыл ахæм æмбырд.

Ахуыргæнæндонны директор **Реуазы Таймуразы** хуыдымæ гæсгæ, фæсивæд æнæниздзинад хъæххæнынады фарстатæм стыр æргом цæмæй здахой, уымæн ахъæргæнæн амынд нывыл карст æмбырдæн ис стыр ахаддзинæд.

– Æнæниздзинад бахъæххæнæн æмæ æвзæр фæзындытæй дзыллаты бахизæн куыд ис, уыдæттыл студенттимæ ахсджиаг ныхас кæнæм. Мах стæм медицинон къабазы минæвæрттæ æмæ нæ хæс у æнæниздзинад хъæххæнынады фарстатæм уæлдай фылдæр æргом здахын, – загъта Реуазы-фырт.

Фæсивæды æхсæн царды æнæниз уаг рапарахат кæнынæм арæст чи у, æмбырды архайджытæ ахæм мадзæлттыл æрныхас кодтой. Уæлдай фылдæр æргом аздæхтæуыд наркоманийæ рæзгæ фæлтæр бахизыны

фарстатæм. Уымæй уæлдай, барадхæлдтытæй æнахъомты бахизыммæ арæст чи у, ныхас цыд пæллицæйы кудсджыты архайды ахæм æууæлттыл дæр.

Æмбырды архайдтой нæ республикон бастдзинæдты министрды æмæ Адæмты хæлардзинады хæдзæры минæвæрттæ, медакадемиы ахуыргæнджытæ, пæллицæйы кудсджытæ, стæй зындгонд спортсментæ.

БÆЗЗАТЫ Алина

Ахаст

Удысконды хуыздæр миниуджытæ

«Ма ныхыл мын куыд авæрдтай дæ балцон билет (проездной)?», – схуыргъ-хуыргъ мыл кодта автобусы шофыр. Уæ цæстытыл ма ауайæд, ма бандонæй сыстадтæн æмæ кæйдæр нæлгоймаджы ныхмæ бавнæлдтон...

Раст загъгæйæ кæддæр, æрыгонæй, рынчындонны медицинон хойæ куы куыстон, уæддæр искайы ныхмæ нукуы бандзæвæдидын. Кæд мæ адæймаджы тæвд базонын фæндыд, уæд уымæн ис тæвдбарæн... Кæнæн чи зоны, йæ сæр фæвæф, æмæ уæд æндæр ахаст, æндæр бавнæлд хъæуы равдисын... Æмæ афтæ дарддæр.

Махи «кълубадæг» кары дæр не «нкъарын, шофырмæ мæ балцон билет систон, æмæ уымæй хæрдмæ схуад æмæ фæстæмæ зæххыл сæмбæлд. Стæй фæхæддæрт æмæ ахæцтыд... Арæх афтæ фæхуыды кæнын, цымæ ма ахæм æнæууылд ныхæстæ кæдмæ бардзынæн? Цымæ йын æмбæлтæг дзуапп цæуылæн радтон, фæлæ адæймаг хуыамæ йæхиуыл хæцын зона цæвæрфæнды уавæртæ дæр...

О, æцæгдæр шофыры куыст вазыгджын у: фæндаджы тыхстаг фæзилæнтæ, цæвæрдæр адæймагтæ сæ машинæтыл æнæсæрфат тахт кæнынц. Бæллæттæ та хуыамæ шофыр æдасæй бахæццæ кæна сæ бынатмæ. Фæлæ бæллæццон дæр хуыамæ æфхæрд ма æййафа. «Æдас» æмæ «æфхæрд» кæрæдзимæ куыд баст сты? Ома, шофыр ирон у, иннæ – кълубидæр, æртыккаг – дыгурон – уыдæттизмæ баст нæу ацы уавæр. Алагыры Дзæуджыхъæумæ цæуыгæйæ алыхуызон шофыртыл сæмбæлын. Сæ фылдæр уавæр раст

уыд. Æмбæлтæг æххуыс-иу бакодта. Разындыс-иу æм чысыл бандон æвæрд дæр, чи бавзæр, уый æддæмæ сылгоймагтæ рахизын кодтой, уыцы бандоныл æрбадт. Кæлдæр йæхимæ æрцыд, æмæ нæ фæндагыл ащыдистæм.

Куы йæ загътын, афтæ арæх райуайы, фæлæ Магкæты Аслан йæхи алы хатт дæр равдисы уæддæр, алцæмæ дæр цæттæйæ. Йæ мад Магкæты Зарæйы Алагыры зоннын, уæдæ йæ фыд Илья дæр цæрæнбонты шофырæй фæуыста. Аслан дæр равзæртай йæ фыды дæсныиад, æмæ йын бантыст адæмы зæрдæтæм фæндаг сарын. Уый иу бон фыдæбон нау... Ахæм шофырæ фылдæр кæй сты, уый æмхуызонæй дæр зонæм.

Магкæйы-фырты ахаст бæрæг дары, ис ма уый хуызæн сæрæнтæ дæр. Айразмæ иу æрыгон лæппу фæндагыл бавзæр, шофыр фæуæрдта, лæппумæ ралæвæрдта донны авт. Фæстæдæр иу дуканийы цур æрлæууыд, базгъордта уырæдæм æмæ дзы донны цалдæр авджы рахаста, сæ иу уыцы лæппумæ радта. Æппынæдзух-иу æй арфарта, куыд дæ, загъгæ. Уый дæр ахаст у, æрыгон уыцы хордзинад йæ зæрдыл дардзæн. Махæн дæр уый у адæймаджы удысконды хуыздæр миниуджытæ æвдисæг...

Уымæ гæсгæ уыцы тыхст шофырты ныхæстæ нæ зæрдæмæ хæстæг нæ исдзыстæм...

БУТАТЫ Эльза

Социалон фондæй

Компенсаци дæттынц

Инвалид-адæймагтæн кусæн бынæттæ арæст цæмæй æрцæуой, уый тыххæй Уæрæсейы Социалон фонды цæгатирстойнаг хайад куыстдæтджытæн дæтты 200 мин сомы бæрц компенсаци.

Субсиди райсыны бар ис юридион иуæгтæн, хи амалиуæггæнджытæ, æнæкоммерцион кусæндæттæ æмæ инвалидты æппæтуæрæсеон æхсæндон организацитæн.

Фæрон кæй сфидар кодтой, æххуысы уыцы мадзæллæй пайда кæнынц куыстмæ фыццаг æмæ дыккаг къордты инвалид-адæймагты, стæй сахатдзинады цыфæнды къордимæ хæстон архайды ветеранты исныны заман. Куыстдæттæн ис ног кусæн бынæт саразыны æмæ, ныридæгън чи ис, ахæм кусæн бынæт рацаразыны тыххæй компенсаци райсыны бар. Загъæм, куыстдæттæг бындурон æмæ æххуысдон кусæнгæртæ балхæныныл, стæй сæ сæвæрыныл кæй бакæны, уыцы хæрдзты аргъ ын бафидынц.

Реабилитацийы хицæн программæ, стæй æххæстгæнæнæн фæллойадон хæсты хуыз нымæйгæйæ, кусæн бынæт кусæнгæртæй сифтонг кæнынц. Инвалид-кусæгæн кæнæ хæстон архайды ветеранæн дæрддзæгмæ кусæн

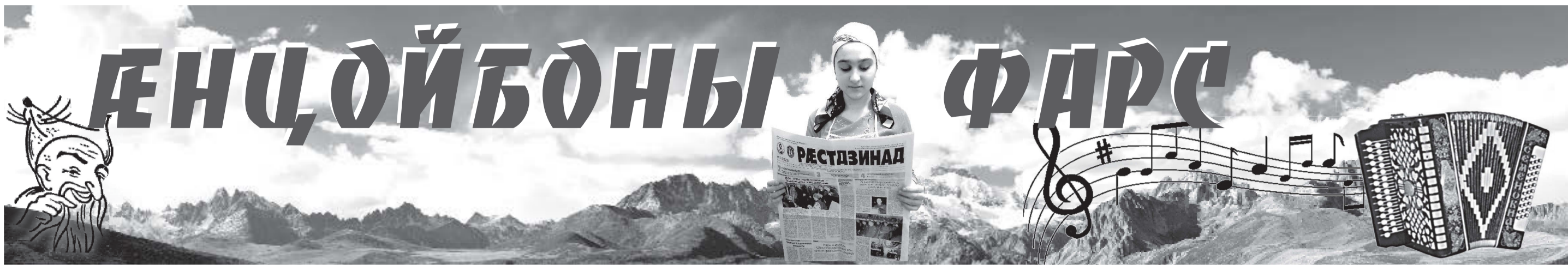
бынат аразынц хæдзæры дæр (фæллойадон бадзырд афтæ бæрц амоны, уæд).

куыстдæттæг службæмæ курдиат барвитын. Куыст раттын фæдыл хуыддæгæн гæххæттытæ саразын хæуы æппынкæддæр фараст мæйы æмгъуыдмæ. Кусæн бынæт саразынæн æхца кæй бахардзчындыуыд, курдиатмæ бафтауынц ууыл дзæргæ документтæ. Ацы документтæ сбæлвырд кæнын фæстæ Адæмæн куыстдæттæг службæ бæрæггæнæнтæ барвиты Уæрæсейы Социалон фонды республикон хайадмæ. Фиппæнæгтæ кæд нæй, уæд куыстдæттæджы бахæссынц субсидиуджыты номхыгъдмæ, æхцайы фæрæстæ та барвитынц 10 кусгæ бонны æмгъуыдмæ.

8 (8672) 40-97-06 телефонæй регионалон контакт-центримæ фæдзургæйæ, цæгатирстойнаг куыстдæттæгæн ис æмархайды цыфæнды фæрстайы фæдыл уынаффæ базоныны бар.

УФ-йы Социалон фонды цæгатирстойнаг хайады пресс-службæ

Æцæг хабар

Батрадзы карст

Иу аз Тымылварсмæ, хосдзауты бакуысты фæзут æмæ мæкуылтæ банымайномæ йæ сардзынимæ фæз...

Се 'мкусæджы фæсауон цырдаæм æхсынц, уый бамбæрста хыгдхæссæг æмæ йæ цæст йæхимæ æрны...

Æсар сæм бирæ фæхъуысты. Хуыды-ма йæ кæнут, фæрсгæ уæ куы кодтон, ай уæ кæй карст у, адон кæй цæвæгдзæфтæ сты, ацы гæппæл та кæй карст у, ам та, ам та, уæд мын афтæ нæ дзырдтæ: «Батрадзы карст», «Батрадзы карст», «Батрадзы карст...»

ХОХОЙТЫ Федар

Бакæс-базон

Æппæты къæвдаджындæр горæт

Æппæтæй фылдæр къæвдайы рауарды бæрцæй дунейы дæс разгæдæр горæты номхыгдæм кæцытæ хауныц?

Поэттæ æмæ фысджыты цардæй

Александр Пушкин – театры

Пушкин йæхицæн зын нæ кодта æгъдæуттыл фидар хæцынгæй æмæ йæхи тынг сæрибар дардта. Иухатт театртæ æрбацыд, йæ сæрыл парик, афтæмæй – уый хæдрæзмæг тæфсæгæй фæрычын, æмæ йын йæ сæр адæстай. Спектакль куы райдыдта, уæд Пушкин сабыр бадт, касты актёры хъæстæ. Фæлгæ актёртæ патетикон сценæмæ куы бахæццæ сты, уæд поэт бавдæлд æмæ йæ парик систа, ома, дам, мын тæвд у! Ууыл дæр нæ 'рлаууыд, фæлгæ дзы йæхимæг дымгæг кæнын райдыдта.

Уыцы заманы театрдауæт фæстæдæр дзырдтой, Пушкины уыцы митæм кæсгæйæ, залы бадджытæ худдæгæй кæй мардысты, æмæ спектакль уæд æрцыд.

Лев Толстойы нæ базыдта

Толстойы сфæнд кодтой, Лев Толстой йæ бинонтæн кæй ныффиста, уыцы пьесæ «Рухсады дыргтæг» («Плоды просвещения») савварын. Автормæ арвыстой кадджын хуындæг гæххæтт спектакльмæ. Фæлгæ фыссæг театртæ куы 'рбацыд, уæд æй мидæмæг нæ бауæгътой. Лев Николаийы фыртыл уыд, йæ философи йын куыд амьдта, ахæм хуымæтæг хъæуккаг цæрæджы уæлгæдарæс. Дуаргæс ын загъта, ардыгæй, дам, дæхи фæндагыл цæугæг кæн.

Толстой хъаугъа кæныныл нæ схæцыд, фæлгæ гыццыл фалдæр æрбадт. Уæдмæ театртæ æрбацыд бынæттон чиновник. Фыссæджы фæхсбандоныл бадгæ куы федта, уыд бадис кодта æмæ йæ бафарста, ам цы архайыс, зæгъгæ.

Толстой дзуапп ратта: «Бадын». Æмæ, мидбылты худгæйæ, бамбарын кодта: «Мæ пьесæмæ бакæсынмæ

Хъæлдзæг радзырдтæ

«Поллитр будет – швабра будет»

Æрæфы районы рæсугъд æрдзы хъæбысы, Æрæфы доны был æрбынат кодта Сечеры гыццыл хъæу. Ам царди Косеры рæсугъд (мæрдты рухсаг уæд) йæ сæрыхицау Къолаимæ æмæ цардæй къæртт æфтыдтой. Зондджын, фырæсугъд æмæ фæлитой Косер йæ лæджы бафтыдта æхсæнады хицауады куыстыл. Хорздзинадæй колхозы цы уыд, уый гуылфæнгæг цыд сæ хæдзармæ дæр. Иу ныхæсæй, уыцы рæстæджы царды уылæнты ленк кодтой.

Тигъмæ хæстæг цардысты, æмæ-иу хъæуы фæсивæд æппынæдзух дзыгуырей лæууыдысты. Иу бон Косерæн йæ швабрæ асаст, лæппутæм

æй радавта æмæ сæм дзуры: «Уæ хорзæхæй, ацаразут мын мæ швабрæ». Лæппутæ æмдзыхæй сдзырдтой: «Косер, дорога, поллитр будет – швабра будет». Тынг рæвдæз азгъоргæйæ Косер рахæццæ кодта нозт æмæ хæрд. Швабрæ сын сæ цуры ныууагъта. Цæй швабрæйы мæт ма уыд лæппуты, сæхи хорз фæдтой æмæ ахæццæдысты сæхи найынмæ Æрæфы доммæ. Швабрæ та сæ бынтон рох фæци.

Цалдæр боны фæстæ Косер районы Цыколайы хъæуы уазалгæнаен балхæдта, хиды хуысы онг æй иу машинæ æрбахæццæ кодта, фæлгæ йæ хъæумæ сласынмæ йæ

ныфс нæ бахаста, тынг хæрды ссæуын æй хуыд. Косеры уазалгæнаен базæд хидытæ хуыс, кæсы, æмæ уыцы лæппутæ сæхи найынц. Йæ кых сæм фæтылдта, уайтагъд йæ цуры алæууыдысты, æмæ сæм дзуры, уæ хорзæхæй, мæнæ мын мæ уазалгæнаен нæхимæ схæццæ кæнут, æмæ, дам, уын æнæмæнгæй уылдæн поллитр закъускаимæ. Лæппутæ фæлæбурдтой æмæ уазалгæнаен Косеры хæдзары смидæг кодтой. Косер сæм худгæбылæй сдзырдта:

– Ныр та афтæ, мæнæ хорз лæппутæ, швабра будет – поллитр будет!

«Базон-базон, цы дын балхæдтон?»

Зымæджы ралæууынмæ бирæ нал хъæуы, æмæ Асиат тыхсы, йæ цардæмбал Астемыры цырыхъытæ нал бæззынц, æмæ йын исты амал кæнын хъæуы, зæгъгæ. Астемыр йæ дарæсты размертæ дæр нæ зыдта, йæ ахсджыгдæр хъуыддаг уыд искæм «наныы цессыгæй» фæхæстæг уын.

Иу бон Асиат Бесленыхъæуы центры æрцæйцыдис, раст мæнæ сæудæджæргæнджытæн бар лæвæрд куы 'рхыдыс, уыцы азты. Кæсы, æмæ йу лæг нæлгоймаджы къахыдарæс уæй кæны. Асиат хæстæгдæр бацыд æмæ йæ цæст æрæвæрдта йæ лæджы аккаг замманайы хъарм цырыхъытæыл. Цинæй амард, сæ аргъыл сын афарста. Лæг дзуапп ратта, дæс туманы, зæгъгæ. Асиат ын лæгъстæг кæны, æз дæ мад, дæ фыды хатырæй, аст туманыл мын сæ ратт, æндæр мæ дзыпп нæ амоны. Уæй-гæнæгæн ма цы гæнæн уыд, сразы, æмæ сæ ус хызыны атыста. Раст ыл цыма базыртæ базæд, афтæ тындзы хæдзармæ, хъуамæ ныртæккæ Астемыры зæрдæ барухс кæна. Кæрты дуарæй фæмидæг æмæ дзургæ бацыд:

– Мæ лæджы хай, кæм дæ, рауай-ма, æз дæм цы диссаг равдидзынæн! – усы цæстытæг фырцинæй æртти-вынц. – Базон-базон, цы дын балхæдтон?

Астемыраен дæр йæ цин йæ риуы нал цыд, афтæмæй йын дзуапп ратта: – Водкæ!?!.

«Нæ кæркдон тæдзгæ кæны»

Астемыр йæ цардæмбал Асиатимæ уарзонæй фæцарди. Уыд сабыр æмæ уæздан адæймаг, фæлгæ йæ удей фылдæр уарзта «наныы цессыгæй». Асиат кæд хъай-таргомау ус у, уæддæр 40 азы дæргы Астемыры нозт ныуадзынæн йæ бон ницы бацц. Зæрондæй лæг куыста æхсæвгæссыг иу заводты, æмæ йæм уырæдæм æхсæвы йæхи хуызæтæ æмбæрд кодтой. Райсомæй-иу дзæбæг къуымæлæдзæфæй уыцы хъæлдзæгæй æрбахæццæ. Æнæмæнгæй-иу йæ хызыны йæхицæн пыхмæл – иу авджы 'мбис ныууагъта æмæ-иу æй тындзгæ цæхæрадоны, зæронд кæркдоны амбæхста.

Бинонтæ алцыдæр зыдтой, фæлгæ сæ тох кæнын ныууагътой, сæ гæртæ æрæвæрдтой. Уыцы бон диссаджы уарын æрцыд. Асиат йæ лæгмæ лыстæг кæсы, кæд ацы уарыны нæ ацæуид цæхæрадономæ, зæгъгæ. Фæлгæ кæм уромы йæхи Астемыр, иу-дзууæг хатты ауади æмæ

та-иу сау хуылдзæй фæздæхт. Æртыккаг хатт куы фæцæйцыд, уæд Асиат йæхи нал баурæдта æмæ йæ фæрссы:

– Хуыцауы тыххæй, ацы уарыны цы дзууæрдæм кæнынс?

– Нæ кæркдон тæдзгæ кæны, – дзуры йæм Астемыр. – Ау, æмæ нæ хæдзары сæр æртæ азы тæдзгæ куы фæкодта, уæд æй куы ницæмæ 'рдардтай. Уæд нæ зæронд кæркдоны каркæн йæ кой куы нæй, уæд ыл цæй тынг тыххыс?

ТЕБЕТТЫ Таисæ, Беслæн

Ахудынаен

Уырыссаг ирон чынгз

Ирыстоны нæлгой-мæгтæ Уæрæсейы алы къуымтæй уырыссаг чызджытæ сласын сæ фыды-уæзæгмæ, сæ цард семæ бабæттынц, æмæ дзы бирæтæ сæхи амондджын фæхоннынц. Алкæмæн дæр йæ бар – йæхи, фæлгæ æз хæст дæн ахæм хъуыды-йыл: кæрцæн йæ 'мпузæн – йæхицæй. Ирон æвзаг базондæн уыцы уырыссаг чызг, чыртытæ кæнынмæ дæр сдæсны уылдæн – уым диссагæй ницы ис, абон, дам, «осетинские пироги» Мæскуыйы узбæкæгтæ æмæ таджикæгтæ кæнынц. Цæмæй ирон сау уыцы æддагон чындз, уый тыххæй йæ ногæй райгуырын хъæуы, ныр мæ националист дæр схонут...

Хæстæгдæр хъæутæй иу сыхы дæр фæзынд ахæм чындз. Катя хæрзуд адæймаг разынд, йæ сæрыхицау Адæбæимæ «а» æмæ «о»-йæ цардысты, сылгоймаг базыдта сыхæгтæм хорз ахастдынæдтæ саразын дæр. Сæ цыппар лæппуйы рахъомыл сты, æмæ бинонтæм амонд йæ мидбылты худти. Иу хæндзинад уыдис Катямæ – кæд Ирыстоны сæвдз азæй фылдæр царди, уæддæр ирон æвзаг нæ базыдта. Æви йæ нæ фæндыди базоннын...

Уæдмæ Хуыцау ныддæлæ-уæлæ кодта, æмæ дзыуæ изæры астау Адæбæ æвиппайды æрбамард. Мыггаг – стыр, æмæ хыггæнæг адæм лæджы кад æмæ радимæ бавæрдтой ирон æгъдауæм гæсгæ. Дыккаг бон сæр æмæ бæрзæй раттын рæстæг æрхæццæ, фæлгæ сыхы лæгты, фыдæбонгæнджыты ничи хоны. Æнхъæлмæ кæсыны рæстæг фæци, кæрæдзийы рафарс-бафарс фæкодтой. Стæй бакъорд сты æмæ мæрдджыты хæдзары размæ бацыдысты. Ракасæг æмæ сæ мидæмæ хонæг куы нæ фæци, уæд баунафæг кодтой æмæ кулдуарæй бахызтысты. Ам сыл Катя хæрхæмбæлд фæци æмæ сæм уыцы æнæмбаргæ фæрсæджы каст бакодта, ома цæмæн æрбацыдистут. Нæлгоймæгтæ сæ цыды сæр бамбарын кодтой, сæр æмæ, дам, бæрзæй раттын хъæуы.

Катя йæ мидбылты зына-нæ зына бахудт æмæ сын афтæ: – А я из них холодец делала, мальчики его очень любили...

Æрсыны хъынцъылы

Цыртæккæ адæм фылдæр зианы хуылдæгты æмбæлынц, кæрæдзийыл бадин кæнынц, уым базонынц фæстаг хабæрттæ... Ацы хабар мын дзырдта мæ мад Агъниан къорд азы разæй. Цæвиттон, нæ хæстæджытæм дзууиссæдзæм боны кæндмæ ацыд. Фæрзюй хæларгонд æрцыд, æмæ адæмы фынгтæм бахуыдтой.

Сылгоймæгты фынг дæр дæлæмæ саст алы диссагæтæй, устытæ «по ранжиру» сæ бынæттæ бахастой, рухсаг загътой... Ралæууыд аныхæстæ кæнынны рæстæг дæр. Ацы хуылдæдзæ сылгоймæгтæ сæ разæй никæй ауадздысты, бирæтæ дзы кæрæдзийы зыдтой, кæй нæ зыдтой, уыдонимæ базонгæ сты. Куыд вæййы, афтæ бинонты темæмæ дæр рахызтысты. Ам дзы иуæй-иутæ сæ чындзыты хорзы кой кæнын райдыдтой, чи дзы тынгдæр раппæлдæн, ууыл сси хуылдæг, куыд сыл аудынц, уый тыххæй кæрæдзийы дзыхæй скъæфттой ныхас, фæлгæ уыцы æнæмбаргæ кæрæдзийы ныхæсты хал æваст фæскъуыд, райхуыст сылгоймæгтæй иуы мынæг кæуын...

Цы кодтай, цæуыл кæуыс, зæгъгæ, устытæ сгор-хор кодтой, æмæ сын Фаризæт хæкхуыргæнæг афтæ: – Уæдæ ма мæнæй мæгуырдта а зæххыл исчи... Æфсинтæ сæ чындзыты куы надтой, уæд чындз уылдæн, ныр, чындзытæ æфсинты куы нæмынц, уæд та æфсин дæн...

Фæстæдæр æй йæ хæлар бафарста, уыцы æгъуыз æмæ, сæргæй бынтон æххæст чи нæ уыд, уыцы Брокгаузы дæмæ цæмæн ахуыдтай, зæгъгæ. Есенин дзуапп ратта: – Зоныс, уæддæр... Дзырдуаты 'фсымæргы чызг!

Бернард Шоу æмæ æнамонг велосипедист

Иухатт ирландиаг драматург æмæ романист, йæ цыргъзонддинад дардмæ кæмæн айхуыст, уыцы Бернард Шоу, фистæгæй тæгъто кæнгæйæ, фæндагыл йæхи скуырдта велосипедистыл. Йæ амондæн, дзууæйæ дæр чысыл цæррæгæмхыстæ æмæ сауздæфтæй уæлæнгæйтты аирвæзтысты. Велосипедист хатыртæ курыныныл схæцыд, фæлгæ йын Шоу йæ ныхас фæскъуыдта: – Тынг æнамонд дæ, сэр! Гыццыл хъарутæ ма куы бахардз кодтаис, уæд, куыд мæ марæг, афтæ дæ ном æнусты цардаид...

Иухатт намысджын зындгонд фыссæг Бернард Шоу, музыка æггæр хъæргæй кæм азæлгъд, ахæм ресторанаг бацыд. Метрдотельмæ фæдзырдта æмæ йæ фæрсат: – Уæ музыкантæ, дæ зæрдæ цы зæгъа, уый ацæгъдынц? – Æнæмæнг афтæ, сэр! Дæ зæрдæ цы бацагура, уый ацæгъддысты, – дзуапп ратта уый. – Уæдæ сын мæнæ ацы æхца ратт æмæ дзы ракур, цæмæй сахаты 'рдæг ахъазой... покæргæй.

Фарс бацæттæ кодта ГАПБАТЫ Алетæ

хъавыдтæн, фæлгæ мæ мидæмæг нæ уадзынц...» Мадзæлы амидингæнджытæ тынг фæкæмдзæстыг сты æмæ, дуаргæсы куыд бæхæрдтаиккой, уый уæ цæстытыл ауайæд.

Владимир Маяковский цыргъзонд уыдис

Владимир Маяковский цыргъзонд уыдис... Иухатт Владимир Маяковскийгæн уыд радон фембæлд поэтиуардзджытæмæ. Фембæлдты темæ уыд пролетарон национализм. Маяковский басаст, уый æнæ-хъæн дунейы адæймаг кæй у: уырысæгтæ 'хсæн йæхи æнкъары уырысæгæй, сомихæгты 'хсæн – сомихæгæй, гуырдызæгты 'хсæн – гуырдызæгæй. Цауæрдыг хъазæг лæг залæй рахъæр кодта: – Æдылтыты 'хсæн та? Маяковский дзуаппæг йæ дзылмæг нæ авнæлдта: – Æдылтыты 'хсæн фыццаг хатт дæн.

Артур Конан Дойл æмæ таксист

Парижы æрцыды æппæт заманы зындгонддæр сыщик Шерлок Холмсы æрхуыдыгæнæгыл ацы худæджы хабар. Фыссæг Артур Конан Дойл (1859 – 1930), куыд зонæм, афтæмæй уыдис дохтыр. Поездæй куы æрхыт, уæд æм вазалы таксист æрбазгъордта, æнæ исты сдзургæйæ йын йæ чумæдан йæ хæдтулгæйы авæрдта æмæ, машинæйы куы сбдысты, æрмæстдæр уæд бафарста: – Уæдæ дæ кæдæм аласон, месье Конан Дойл? – Æз чи дæн, уый зоньс? – диссæй амард фыссæг. – Фыццаг хатт дæ уынын, – басаст таксист. – Уæдæ цæмæй базыдтай, чи дæн, уый?

– Æз дын дæ дедуктивон метод сахуыр кодтон æмæ бирæ лыстæг хуылдæгтæм лæмбынæг æрхастæн, – сæрыстырхуызæй загъта таксист. – Фыццаджыдæр, газеты бакастæн, Артур Конан Дойл дзууæг кыуырийы йæ фæллад кæй уадзы французæг Ривьерæйы. Дыккаджыдæр, мæхицæн скростон, цы поезды æрхытæ, уый Марселæй кæй æрбацыд. Уый фæстæ фæдтон, хурсыгъд кæй дæ, уый та уый бæрæгæнæн у, æмæ æппынкæддæр дæс боны кæй фæдæг денджызы был. Дæ рахиз кыуы астауæккаг æнгуылдзыл цы чернилæйы фæдтæ ис, уыдонæй хатдзæг скодтон, фыссæг кæй дæ. Дæ фæлыстмæ гæсгæ дохтыр дæ, йæ фасонмæ гæсгæ та – лондойнаг. Афтæмæй, æппæт уыдæттæ бахынцгæйæ, мæхицæн загътон, мæнæ ис Конан Дойл – намысджын сыщик Шерлок Холмсы номдзыд æрхуыдыгæнæг!

Таксисты ныхæстæм байхъусгæйæ, фыссæг фæуыргъуыйау. – Ды дæхæдæг Шерлок Холмс куы дæ! – фæхъæр кодта уый, – кæд дæ бон ахæм хатдзæгтæ скæнын баци уыцы лыстæг деталæй, уæд! – Уый бæгуыдæр афтæ у, – æваст фæкæмдзæстыг шофёр. – Фæлгæ ма æз ноджы иу чысыл деталь банкæрдтон. – Уагæры цы?! – Дæ чумæданыл ныхæст ярлык. Ууыл дæ ном æмæ дæ мыггаг стыр дамгæтæй фыст уыдысты!

Сергей Есенин æмæ Брокгауз

Сергей Есенин та радон хатт поэтиуардзджытæн йæ 'мдзæвгæтæ каст куы фæци, уæд æм æрбацыд сылгоймаг – ныллæг, иу цыппорæдзыд, æддаг бакæстæй – ницы ахæм, хуыздзыд, æмæ йæхи цацамыдта: «Брокгауз». Есенины зæрдыл уайтагъд зындгонд дзырдуат саразæг Брокгауз æрбалæууыд. Сылгоймаг цингæнæг фæхуысын кодта, дзырдуаты намысджын саразæг йæ фыдыфсымæр кæй у. Уыты хуысгæйæ йæ Есенин йемæ ахуыдта...

Спортивон фидууэг

Уæззау ателитикæ

Кады фембæлд кæстæртимæ

Нæ газеты 1 апрелы номыры фыстам Дагестаны, горæт Каспийскы уæззау ателитикæйæ Уæрæсейы фыццаг бынат бацахсынлы ерысты не 'рыгон спортсмены архайды тыххæй.

Нæ 15-æмæ 17-æздæд лæппутæ æмæ чыджытæн бантыст æвд хæр-зидæджы рамбулын. Уыдонæй дыу-еу сты сыгъзæрин, иу æвзист, цып-пар та бронзæ майдантæ.

абоны æнтыст ууыл дзурæг у, æмæ сæм æрдзæй ратгæ курдиат кæй ис: «Нæ зæрдæ уын зæгъы дæрддæр уæхиуыл ноджы зæрдиадæрæй куйд кусат æмæ спорты бæрзонд-

тæ кæндзыстæм дунеон ерыстæм, æмæ нæ тынг фæнды Ирыстоны спортуардзжытæн нæ уæлахизтæй лæвар ракæнын».

Æлбегаты Руслан фембæлды нысаны тыххæй загъта: «Нæ фембæлды арфæ ракæнынимæ мæ курдиат у, цæмæй нæ кæстæртæ ацы æнтыстдзинадæн æгæр стыр аргъ ма

Нæ фæсивæды уыцы хæрзиджыты рамбылд нæ республикæйы иугонд командæйы хистæр тренер Дзобиты Петр, РЦИ-Аланийы Уæззау ателитикæйы федерацийы президент Лазарты Владимир, уæззау ателитикæйæ республикæйы скульайы директор, спорты сгухт мастер Æлбегаты Руслан, тренертæ Бидеты Алан, Хъайсынты Марат æмæ нæ иннæ тренертæ баныматдой хорз æнтыстыл æмæ сын арфæ ракæныны фембæлд сарæзтой уæззау ателитикæйы скульа «Уæрæсейы Æвзонгад»-ы.

Дзобиты Петр æмæ Æлбегаты Руслан зæрдиад арфæтæ ракодтой æрыгон спортсментæ æмæ сæ бацæттæгæнæг тренертæн. Сæ арфæйы ныхасы уыдон бахахх кодтой, дæр къæпхæнтæм æнæдызæрдыгæй куйд тырнат», – загъта Дзобиты Петр.

Каспийскы хорз бæрæггæнæнтæ радыста Гаситы Элеонорæ (иæ тренер у иæ фыд Гаситы Руслан) æмæ рамбылдта 1-аг бынат. Цы фембæлд сын сарæзтой, уый тыххæй Элеонорæ загъта: «Тынг æхсызгон у, нæхимæ ныл афтæ цингæнæгæйæ кæй сæмбæлдысты, уый. Ам сты, махæн фæзминаг чи у, уыцы таурæгъон спортсмен Æлбегаты Руслан, нæ зындгонд тренертæ, сæ сæргыты Уæрæсейы сгухт тренер Дзобиты Петр, афтæмæй. Уыдон махыл куйд цин кæнынц, уый уынгæйæ, æрфæнды ноджы зæрдиадæрæй кусын тренировкаыты. Мах ныр нæхи цæт-

БАСКАТЫ Уырызмæг

Аивад

Конкурсы уæлахиздзаутæ

Æшпагуæрæсеон конкурс «Афæдзы бинонтæ»-йы архайгæйæ, цыколайæг Дегъуатæ дзы номинаци «Бирæсывæллонджын бинонтæ»-йы фæуæлахиз сты.

Рустам æмæ Маринæ бирæ азты дæргыты кусынд Цыколайы Культурæйы галуаны аивадон къабазы. Музыкæмæ ныййарджыты уарзондзинад сæ цотмæ раивта. Кæстæртæй алчи зарын, кафын æмæ алыхуызон музыкалон инструменттæй цæгъдын уарзы. Æрвиллон Дегъуаты хæдзæры фехъусæн ис адæй-маджы зæрдæагайæг музыкалон зæлтæ.

– Нæ Культурæйы галуаны ис адæмон инструментты оркестр, стæй зарæггæнджытæ æмæ кафджыты къордтæ. Æрæджы нæм фæзынд сывæллæтты оркестр фыццаг къадæфтæ кæны аивады дунемæ, – зæгъы Дегъуаты Маринæ.

Дæууджытæ Гергиты Валерийы номыл Аивæдты колледж кастфæуæвæг Маринæ зарыны аивадмæ рагæй дæр стыр æргом здахы æмæ ацы аивады лыстæг фæзилæнтæ рæзгæ фæлтæрæн амын. Районы аивады къабаз цæмæй рæза, куйсты хæстæ бæрзондæй æххæстгæнæгæйæ, сыйлгоймаг уымæн ахъаз кæны. Фарон Культурæйы галуаны фæзынæг эстрадон квартет «Ирон»-ы уæнгтæ музыкалон аивады сусæгдзинæдтæ рахатынмæ тырнынц.

рацæуæг Дегъуаты Рустамы сабионтæй фæстæмæ фæндыд аивады къабазы кусын. Райгуырæн хъæуы Культурæйы хæ-

кафын æмæ алыхуызон музыкалон инструменттыл дæр цæгъдын уарзынц. Чыджытæй иу – Кристинæ – Культурæйы галуаны адæмон кæфтыты къорды уæнг. Алыхуызон концертты арæхстджынай

равдисы сценæйы дæр, кæстæр Рамиль та, кæд нырма саби у, уæддæр гуымсæгæй цæгъдыныл, стæй зарын фæлвары. Музыкалон аивадмæ стыр æргомздахæг, стæй ирон зарæг æмæ кафты

дзæры сценæйы концерттæ чи «вдиста, лæппуйы-иу бафæндыд уыцы артистты бафæзын. Скульадзауы рагон бæллиц сæххæст, æмæ ныр кафын æмæ музыкалон инструменттыл цæгъдыны аивады фæзилæнтæ рæзгæ фæлтæрæн раæдауæй амын.

кад архайы, уæддæр æй фæнды фидæны педагогикæйы къабазы кусын. Иннæ чызг Илонæ ахуыр кæны хуыйæджы дæсны-йадыл, стæй дæсны цæгъды музыкалон инструменттæй. Цалдæр хатты æнтыстдджынай архайдта аивадон конкурсты.

аивады хæзнатæ бахъæхъæнын æмæ сæ рапарахат кæныныл архайæг Дегъуаты бинонтæ æлпæтуæрæсеон конкурсы кæй фæуæлахиз сты, уым диссагæй ницы ис. Курдиатджын бинойнæгтæн мæ зæрдæ зæгъы ног сфæлдыстадон æнтыстдзинæдтæ.

Рустам æмæ Маринæйы цот – дыууæ чыджы æмæ дыууæ лæппуйы зарын, Быдыры Дæргъæвсæй

ЦОРИТЫ Эльвирæ

Æмбисæндтæ

Уæзæгуарæгæн ийæ зæрдæ – æргом, ийæ дуар – гом.

Кæдгæй-уæдгæй ма нæ чындз ийæ къухмæ райста æр-цындз.

Нозт мах нуазгæ кæнæм, уый та нын не 'нæ-низдзинæд хæргæ кæны.

Ныхас дæр ма æлхыскъ зоны.

Ныхасæн ийæ сæргы ахиздзынæ, фæлæг ийæ бын-ты – нæ.

Æвзаг фæлмæн у, фæлæг, арцау, рахойы.

Æвзæгтæ æрдзæтæ сты, мадæлон та иу у.

Æнус фæвæрдзынæ, фæлæг æнустæм – нæ.

Знагæй дæр тæригъæд ма зæгъ.

Хуыцау кæй уыры, кувгæ дæр æм уый кæны.

Сæ ивгъуыд цы адæм нæ рох кæнынц, сæ фидæнныл дæр уыдон хуыды кæнынц.

Адæймагæн ийæ фæрныгад цас хъæздыгдæр кæна, уыйас ийæ удыхъæд та мæгуырдау у.

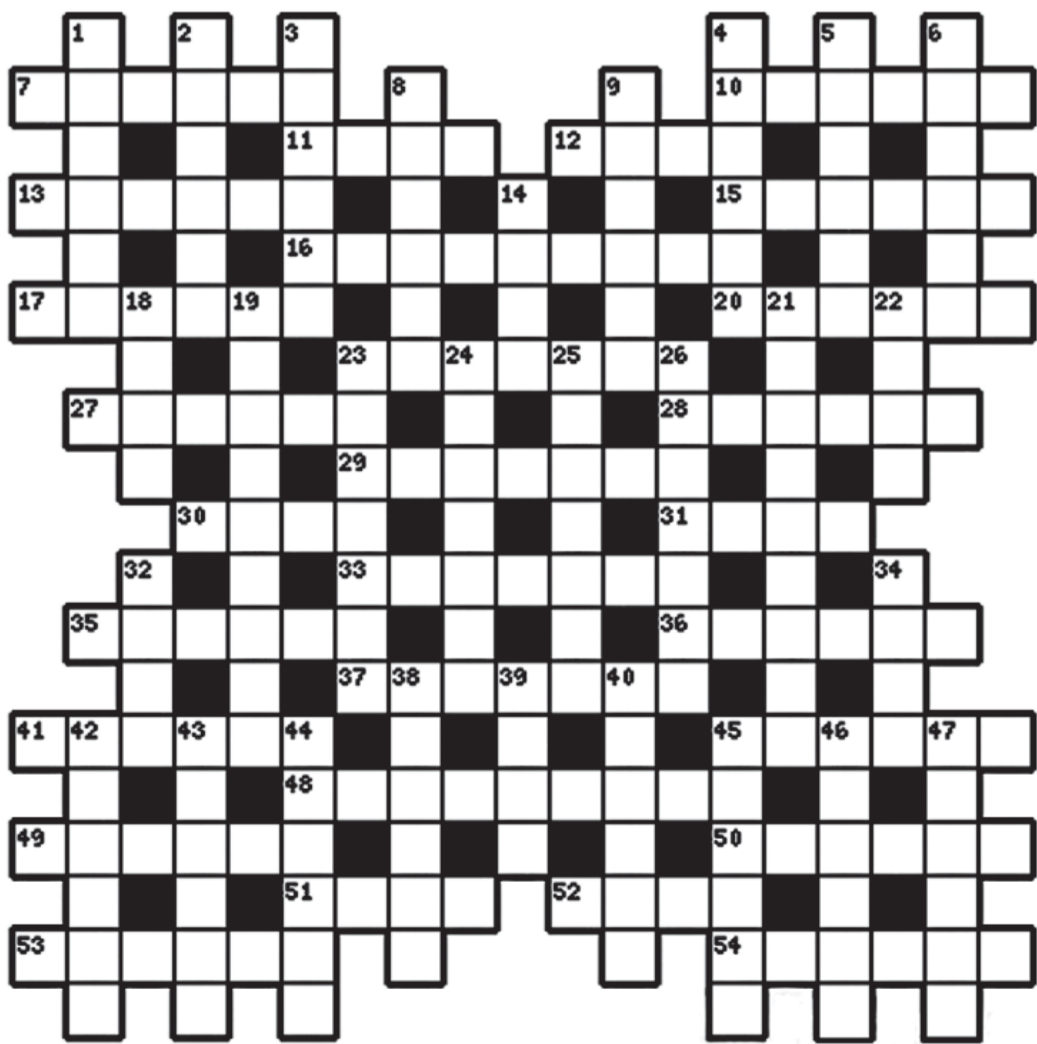
Зонд зондыл бахуы, зæрдæ йæхиуыл æрхуыд.

Искæй зæрдæхуыдты ма бау, цæмæй дыл дæ зæрдæ ма бахуыд.

Зонд уынгæ кæны, цæст – кæсгæ.

ÆЛБОРТЫ Беллæ

Дзырдбывд

ФÆРСЫРДÆМ: 7. Къæйных, налат адæймаг. 10. Ахуыргæнæндон. 11. Нартхорссадæй конд лауыз. 12. Афтид, æнæапп. 13. Тæссармæ, иуырæдæм. 15. Хæрзæрыгон. 16. Хæддаг маргъ. 17. Кусæндон, сфæлдыстадон бынат. 20. Цæвиттон, хуызæг, фæзминаг. 23. Лыстæг уырынгон, денджызы цæрæг. 27. Тугдзы сырд. 28. Минерал. 29. Цæрæг кæм нæй, ахæм бынат. 30. Худинаг, аллайæг. 31. Къостайы æмдзæвгæ. 33. Хох Польшæйы. 35. Рагон бердзæнæг горæт-падзахад. 36. Горæт Цæгат Корейы. 37. Хуыйæджы кусæнгарз. 41. Спортивон дзаума. 45. Плотничы дзаума. 48. Уырынгон. 49. Æнæзæрдæмæдзæуæг хуыз. 50. Афæдзы афон. 51. Цæугæдон Польшæ æмæ Германийы 'хсæн. 52. Уæрдонны цалхы хай. 53. Тымыг, фæлдзæгъдæн. 54. Бæрæгдзау.

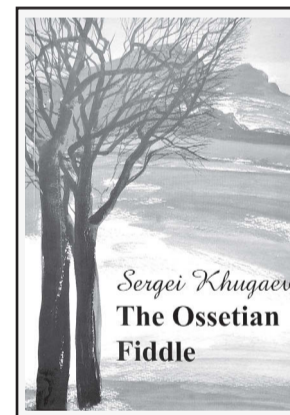
БЫНЫРДÆМ: 1. Кæсагæхæдджы дзаума. 2. Хæтæ Хорватийы. 3. Уадындз Нарты кадджытæ. 4. Скъæты хæддын бын. 5. Уæрæсейы республикæтæй иуы сæйраг горæт. 6. Ирон адæмы фыдæлтæ. 8. Цармæй конд донгарз. 9. Дæрд Цæгаты цыфдзæстджын быдыртæ. 14. Хæдзæры дзаума. 18. Нартхор англисагау. 19. Аргъуанмæ сидæг. 21. Æууæнчы гæххæтт. 22. Хъæу Цæгат Ирыстоны. 23. Айнæг хох. 24. Горæт Горькийы областы. 25. Цæугæдон Саратовы областы. 26. Рагуалдзæджы хуым. 32. Океанийы падзахæттæй иуы сæйраг горæт. 34. Сынæг, ных, бырынкъ. 38. Цæстыл уайæн. 39. Æнæсыкъа фыс. 40. Хыссæ тулæн. 42. Къорд, æмбырд. 43. Нымæц. 44. Æмвæнд, æмхуыды. 45. Цаутæ æвдисæг. 46. Цæстмæ ми. 47. Диссаг, цымыдисаг.

Дзуаппытæ 28 мартыйы мыхуыргонд дзырдбывдæн

ФÆРСЫРДÆМ: 1. Къурупа. 4. Мæнгард. 9. Наиб. 11. Ахъыз. 12. Нинæ. 14. Ватт. 16. Итон. 18. Момбаса. 19. Санеев. 21. «Тур-рист». 23. Рудзынгæмбæрæн. 24. Цæука. 27. Гæрæзе. 30. Æвгæнæн. 31. Сауи. 33. Мысы. 35. Лами. 36. Асæмæ. 37. Асин. 38. Новалис. 39. Никитин.

БЫНЫРДÆМ: 1. Кæндыс. 2. Раба. 3. Платов. 5. Æвзист. 6. «Гино». 7. Дзæгот. 8. Хъæбысыхæцæг. 10. Ивон. 13. Инди. 15. Тмены-хъæу. 17. «Таухæрæны». 20. Акулæ. 22. Ссæдз. 24. Цылын. 25. Уысм. 26. Авиата. 27. Гæмæзи. 28. Æмыс. 29. Есенин. 32. «Аи-да». 34. Саби.

РЕКЛАМÆ, ХЪУСЫНГÆНИНÆГТÆ

Мыхуыры рацыд англисаг æвзагмæ тæлмадæй Хуыгаты Сергейы радзырдты чыныг «Ossetian Fiddle» («Хыс-фæндыр»). Радзырдтæ англисаг æвзагмæ ратæлмад кодта Владимир Пукиш (Бу-дапешт, Венгри), нывтæ йын скодта Коккойты Мариа (Цхинвал, Хуссар Ир). Чыныг уæй кæнынц дукани «Аллон-Биллон»-ы (Сабырдзинады проспект, 12).

Для повышения плодородия почвы продаем качественный конский перегной и чернозем в мешках. Доставка. Тел.: 8-928-856-90-89; 8-928-856-90-83 (Руслан).

Цыппæрæм хатт мыхуыры рацыд Цъгойты Хазбийы чыныг «Ирон царды æгъдæуттæ». Адæм та йыл æхсызгонæй сæмбæлдысты. Балхæнæн æй ис Мыхуыры хæдзæры дыккæгæм уæладзиджы, йæ аргъ – 500 сомы. Бæдзурæн ис Тая Дорониамæ ахæм телефонтæй: 8-928-483-46-51; 25-92-72.

Кладка каминов, мангалов, отопительно-жаровочных комплексов, осетинских печей под газ и под дрова. Гарантия работы – 30 лет. Работают профессионалы. Тел.: 8-988-830-81-12 (Ирбек); 8-928-484-24-58 (Хамиц).

Цхуырбаты бинонтæ æмæ хæстæджытæ бузынг зæгъынц, сæ зыны сахат, Цхуырбаты Иванны фырт Вадимы зианы бон, сæ фарсæмæ чи 'рбалæууыд, уыдонæн, æмæ хъусын кæнынц, йæ дыууиссæдзæм боны кæнд кæй уыдзæн дыццæ-джы, 7 апрелы, Михайловскы хъæуы К.Либкнехты уынджы 145а хæдзæры.

Обслуживание колонок и котлов. Тел.: 8-961-821-90-88.

Номыры радхæссæг редактор – Хуыбаты Ларисæ. Дизайн: 1-аг фарсæн – Рубайты Нелли; 2-аг фарсæн – Халиты Исæ; 3-аг фарсæн – РЦИ-Алани, Г. Дæууджытæ. Корректортæ: 1-аг фарсæн – Гаглойты Наташæ; 2-аг фарсæн – Дедкаты Зæлине; 3-аг фарсæн – Дзоциты Тамарæ; 4-аг фарсæн – Кæлхты Фатимæ.

«Растдинад» цæуы къуыри 5 хатты Газет уадзы РЦИ-Аланийы Мыхуыр æмæ дзыллон коммуникацыты комитет. Газет регистрационд æрцæд Бастдзинады, информационнæ технологитæ æмæ дзыллон коммуникацыты къабазы архайдмæ цæстдарды федералон службæйы РЦИ-Аланийы управленийы 2023 азы 10 октябры (регистрацион номыр ПИ № Ту 15-00162)

Сæйраг редакторы фидараты Юрий

Сæйраг редакторы исæн уат – 25-96-27. Сæйраг редакторы хæдвæг: Бугаты Эльзæ – 25-63-19. Бæрзонд нымæрдæр: Гапбаты Алетæ – 25-91-89. Сæрмагонд фарсты редактор: Сланты Аслан – 25-94-37. Шеф-редактортæ: Касаты Батрадз – 25-93-74, Абайты Эдуард – 25-99-33. Рауагды редактор: Гæззаты Фатимæ – 25-96-16. Сæйраг бухгалтер: Дойаты Ленæ – 25-94-19. Уацхæсджытæ: Саутæты Тамилæ, Татьяна Шеходанова (къæмисæг) – 25-96-31, Баскаты Уырызмæг – 25-91-88, Гугкаты Жаннæ – 25-96-50, Дедкаты Зæлине – 25-94-57, Хъойбайты Галинæ – 25-90-54, Хæмцаты Морис – 25-91-92, Хуыбаты Ларисæ – 25-96-31. Сайты редактор: Хозиты Дæрæссæ – 25-90-54. Рекламæйы хайды сæргъæууæг: Бызыккаты Земфирæ – 25-67-03. Корректортæ – 25-93-36, компьютерон цех – 25-93-97.

Нæ газетæй ист æрмæгæй æндæр мыхуырон рауагды лайдгонд куй цæуа, уæд хуыуæмæ, æнæмæнг, бæрæгтонд уа, «Растдинад»-æй ийæ кæй систой, уый. Фыстæджытæ, къухфыстытæ, къамтæ æмæ нывæнæн рæцины нæ дæттам, стæй сæ автортæм дæр фæстæмæ не 'рвитæм. Газеты цы æрмæджытæ рацæуа, уыдоныл бæрндинад хæссынц сæ автортæ. Рекламæ æмæ хъусынгæнинагты тыххæй «Растдинад»-ы редакци йæхимæ бæрндинад нæ ис.

Редакци, рауагдæд æмæ типографийы адрес: 362015, РЦИ-Алани, г. Дæууджытæ, Къостайы проспект, 11. Мыхуыргонд цæуы акционерон æвзаг «Ирыстон-полиграфсервис»-ы

Офсетон мыхуыр 1.88 мыхуырон сыфы. Газет цæуы къуыри фондз хатты. Индекс 53901. Тираж 2767. Заказ № 346. Мыхуырмæ хуыуæм фыст æрцæуа – 18.00. Мыхуырмæ фыст æрцæуа – 18.00. Email: rastdzinad@mail.ru Сайт: www.rastdzinad.ru